

Osnovna škola Šime Budinića, Zadar

Učenci koji su sudjelovali u projektu: Zara Bajlo 7.e, Luka Brok 8.d, Marieta Galešić 8.d, Borna Glavurtić 8. d, Ira Galošić 8.d, David Ikić 8.d, Ena Jaša 8. E, Luka Krstić 8.d, Natali Smirčić 8.d, Matea Škara 8. D,

Voditelj skupine: Natali Smirčić

Projekt predstavljaju: Zara Bajlo, Marieta Galešić, David Ikić i Natali Smirčić

Mentor: Nera Batina, prof.

PROBLEM

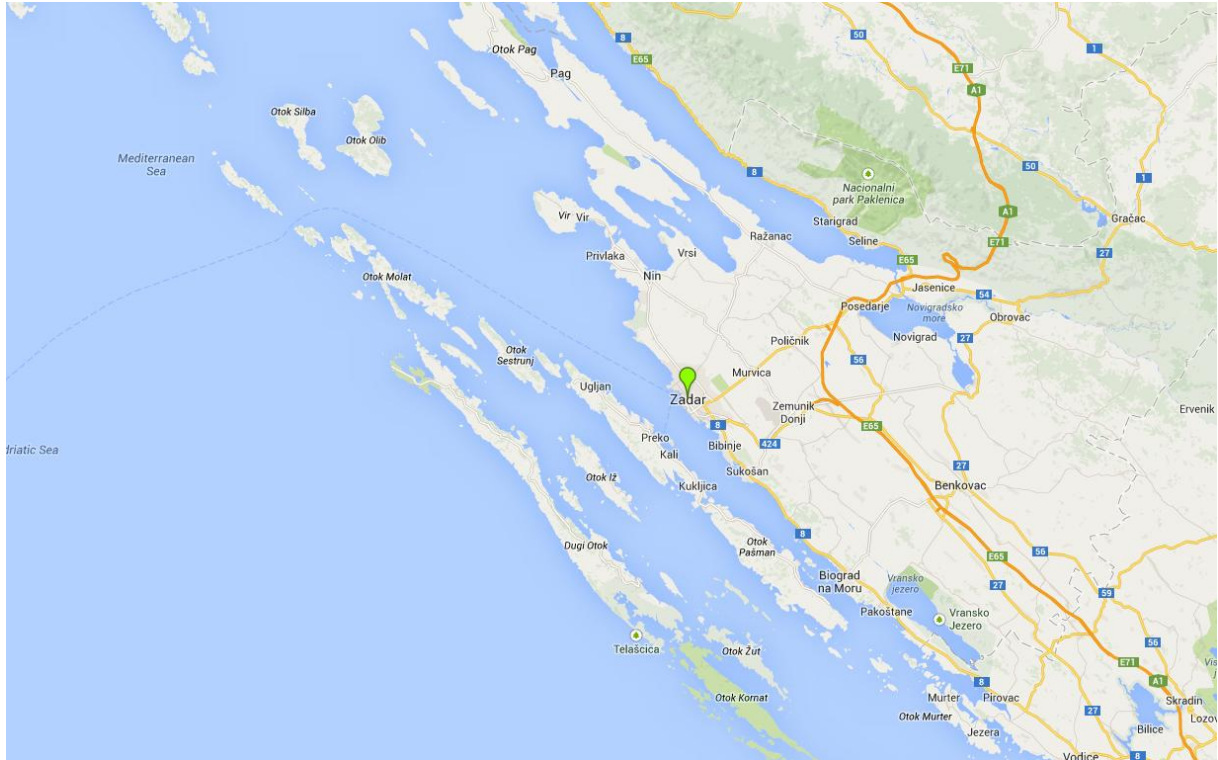
PROBLEM

Od nekoliko predloženih tema kao što su stereotipi, uništavanje javnih površina, zbrinjavanje zadarskih beskućnika, naša mala skupina odlučila je istraživati problematiku prometne izoliranosti zadarskih otoka. Mnogi članovi naše skupine porijeklom su s otoka pa smo često ovu problematiku spominjali na našim susretima. Nakon što smo se usuglasili oko odabira problema, pristupili smo detaljnom prikupljanju informacija. Za voditelja istraživačke skupine izabrali smo Natali Smirčić. Postavili smo istraživačka pitanja:

- Koji su najvažniji problemi?
- Radi li se o problemu koji je bitan za zajednicu?
- Koliko je taj problem prisutan u državi ili naciji?
- Koja je razina vlasti odgovorna za rješavanje problema?
- Zašto je to problem koji bi vlast trebala rješavati?
- Tko se u zajednici zalaže za rješavanje problema?
- Gdje možemo dobiti više podataka o ovom problemu i saznati koja su različita stajališta?

Projekt "Daleko su naši škoji"

Zadarski otoci

Zadarski arhipelag je naziv otočja što se prostire u sjevernoj Dalmaciji. Zadarskom arhipelagu pripadaju otoci Vir, Ugljan, Pašman, Dugi otok, Rivanj, Sestrunj, Iž, Ist, Premuda, Rava, Molat, Silba, Vrgada i Olib. Prema popisu iz 2011. Godine na zadarskim otocima živjelo je ukupno 17 389 st. Najviše stanovnika imaju otoci Ugljan (6078 st.), Vir (3000 st.), Pašman (2845 st.) te Dugi otok (1698 st.). Najmanje stanovnika imaju otoci Rivanj (31 st.) i Sestrunj (48 st.)

Koji su najvažniji problemi?

Loša povezanost, nedostatak posla i nedovoljno razvijena infrastruktura su pojmovi koji se često vežu za zadarske otoke, posebice one udaljene. Gore navedeni problemi za sobom vuku sve ostale kao što su depopulacija i senilizacija. Jedan od razloga loše povezanosti je kao što nam je predstavnik Otočkog sabora rekao način na koji se uspostavljaju brodske linije pri čemu se ne vodi briga o potrebama stanovništva pogotovo onog mlađeg. Djeca često ne mogu otići na kopno kako bi pohađali Glazbenu školu, posjetila muzej ili išla na neke izvan školske aktivnosti jer kada odu u grad sljedeći brod je tek sutra ujutro. Prometna izoliranost je veliki problem što je vidljivo iz činjenice da na otocima koji su bolje povezani s kopnom npr. mostom ili čestim brodskim linijama, dolazi do povećanja broja stanovnika i životnog standarda. Prometna izoliranost utječe i na gospodarstvo otoka, jer ako gospodarstvenici ne mogu plasirati svoje proizvode na tržište neće ih niti proizvoditi. Primjer nerazumijevanja vlasti za potrebe otočkog gospodarstva je tvornica Mardešić u Salima na Dugom otoku gdje je cijena za prijevoz robe do kopna veća nego sama vrijednost robe. Osim prometne izoliranosti vodeći problem je i loša vodoopskrba i zastarjela elektro-energetska mreža ,a radio-veza i televizijska veza, neprekidno ispunjena smetnjama iz susjednih zemalja, govori sama za sebe. Uza sve ovo kako očekivati demografsku obnovu otoka i njihovo oživljavanje i nakon što posljednji turist ode.

Radi li se o problemu koji je bitan za zajednicu?

Prometna izoliranost jako utječe na život stanovništva. Stanovništvo se slabije može opskrbiti živežnim namirnicama, životi mogu biti ugroženi zbog ograničene zdravstvene skrbi, a osim toga smanjena je dostupnost određenih sadržaja koje grad Zadar nudi. Gospodarstvenici ne mogu adekvatno plasirati svoje proizvode jer cijena prijevoza utječe na zaradu. Slabija dostupnost utječe i na turizam, a turizam je glavna gospodarska grana otoka. Izoliranost je posebno izražena na udaljenim otocima Silbi, Olibu, Molatu, Premudi, Istu.

Koliko je taj problem prisutan u državi ili naciji?

Slaba prometna povezanost, ali i ostala problematika koja je s tim povezana nije isključivo karakteristika zadarskih otoka već je to obilježje mnogih otoka Republike Hrvatske. Gorući problem predstavlja sve veća depopulacija otoka te negativni prirodni prirast. Danas je više od četvrtine stanovništva otoka starije od 65 godina i taj udio će se i dalje povećavati jer se mlado stanovništvo i dalje iseljava. Zbog loše prometne povezanosti otoka, sve više otočana se preseljava na kopno što se posebno odnosi na mlađu populaciju koja ipak ne može zadovoljiti svoje egzistencijalne potrebe na otoku. Mladi koji odlaze na školovanje često tamo i ostaju. Na mnogim otocima osnovne škole su zatvorene jer na njima više nema djece školske dobi.

Kakva je budućnost naših otoka? Na temelju dosadašnjih trendova realno je zaključiti da će se depopulacija otoka nastaviti jer otoci unatoč nekim svojim prednostima ipak ne mogu zadovoljiti životne potrebe otočana, u prvom redu onih mlađe životne dobi.

Gdje možemo dobiti više informacija o ovom problemu i saznati koja su različita stajališta u vezi s problemom?

O ovom problemu saznali smo proučavajući razne izvore, pisane, elektronske, zakonske dokumente i internet portale. Proveli smo anketu kojom smo nastojali utvrditi stajališta otočana o životu na otoku. Važne informacije dobili smo razgovarajući s predstavnicima lokalne vlasti, ravnateljima otočkih škola, učiteljicom otočke škole te djecom koja žive u Salima

Razgovor s ravnateljem Osnovne škole Petar Lorini

Mislite li da se školovanje djece na otoku razlikuje od školovanja djece u gradu i koja je razlika?

Da postoji razlika jer ih je kao prvo manje, ali mislim da im se daje ista količina znanja i informacija kao i u gradu. No, djeca u gradu imaju veću količinu slobodnih aktivnosti.

Koje probleme smatrate najvažnijima za život na Salima?

Pa općenitu nebrigu za otoke koja je počela nakon doba cara Franje Josipa za čije su se vladavine izgradile škole, ceste i uredile obale. Mislim da su otoci naše blago i da se ljude na otocima mora osloboditi poreza i omogućiti im da sve osnovne potrebe mogu podmiriti ovdje. Jer su ipak otoci i obala najveća reklama Hrvatske.

Organizira li škola odlazak djece u npr. muzeje u Zadru?

Da dosta su puta bili pogotovo preko jeseni i zime kad su dobili besplatne karte.

Ima li dovoljno brodskih linija između otoka i grada?

Mislím da ima.

Kakva rješenja predlažete za prije navedene probleme?

Za početak bi se trebali sastati ljudi iz ministarstva, Otočkog sabora i mještani na nekom otoku preko zime da vide kakav je zapravo život ovdje a ne da se raspravlja gore u Zagrebu.

Mislím da je to mišljenje većine mještana.

Biste li voljeli da u Salima postoji srednja škola?

Ne, jer je premalo učenika; ove godine ih završava 4 pa što bi trebala postojati gimnazija za jednoga, strukovna škola za drugoga...?Veći je problem nezaposlenost.

Razgovor s učiteljicom iz Osnovne škole Petar Lorini

Koliko učenika ima u svakom razredu i kako je organizirana nastava?

Ima ukupno 51 učenik iz Sali i 6 učenika iz Božave. U četvrtom razredu ih ima 9, u trećem 5, drugom 3 i u prvom ih je 3.

Je li problem raditi u otočkoj školi?

Ne, imam 9 učenika i zadovoljna sam uvjetima rada iako bi mi ne bi bilo ugodno raditi s manjim brojem učenika.

Koliko često idete u Zadar da nabavite potrebne stvari za školu?

Otprilike dva puta mjesečno ako ne ja onda neki drugi učitelj.

Smatrate li da su ovdje djeca zakinuta što se tiče obrazovanja u usporedbi s djecom s kopna?

Mislim da je isto školovanje u Zadru i na otoku, ali što se tiče izvannastavnih aktivnosti tu su zakinuta pogotovo kada je nešto u Zadru teško im je ne samo otići već shvatiti da postoji nešto više izvan Sali.

5. Jesu li sva djeca koja pohađaju školu iz Sali? Kako dolaze u školu?

Ne ima ih iz Zaglava, Žmana i Luke. U školu dolaze autobusom.

Smanjuje li se broj učenika iz godine u godinu i što mislite koji su razlozi tome?

Da smanjuje se. Razlozi su raseljavanje zbog nedostatka posla jer ljudi idu u Zadar, a onda shvate da ni tamo nema posla. Ovdje se ljudi bave neki turizmom, neki rade u tvornici, neki u trgovinama, ali sve je to nedovoljno.

Vraćaju li se djeca u Sali nakon završenog obrazovanja?

Većina visokoobrazovanih odu, a od onih koji ne odu na fakultet vrati se samo mali dio.

Razgovor s učenicima Osnovne škole Petar Lorini

Što mislite koliko su izvannastavne aktivnosti zastupljene u vašoj školi i na koje slobodne aktivnosti idete?

Pa malo su zastupljene, a od slobodnih aktivnosti idemo na nogomet.

Koliko je škola uključena u društvena događanja na otoku (koja su to događanja)?

Organizirana je predstava, imamo školu glume, kreativnu radionicu, snimljen je nijemi film Šegrt Hlapić, priredbe povodom npr. Dana škole.

Koliko ste zadovoljni terenskim nastavama?

Nedavno smo bili na terenskoj nastavi iz biologije, ali rijetko su organizirane pa nismo previše zadovoljni.

Kako provodite slobodno vrijeme?

Zafrkavamo se, igramo nogomet na igralištu poslije škole...

Sviđa li vam se život na otoku i biste li se htjeli preseliti u grad?

Da sviđa nam se i ne bismo se htjeli preseliti u grad.

Jeste li zadovoljni kako je opremljena vaša sportska dvorana?

Nemamo je nego se koristimo igralištem iza škole.

Organiziraju li se natjecanja iz nekih predmeta?

Da.

Je li vam bolji život preko ljeta ili preko zime?

Preko ljeta naravno.

Imate li školsku knjižnicu?

Da zapravo imamo ovdje školsku i jako dobro opremljenu podružnicu gradske knjižnice.

Izlet u Sali- Dugi otok. Posjet Osnovnoj školi Petar Lorini. 6.2.2014.

Razgovor s ravnateljem Osnovne škole Zadarski otoci

Koje otoke obuhvaća Osnovna škola Zadarski otoci?

Naša škola obuhvaća 6 otoka, a to su Veli Iž, Silba, Premuda, Molat, Ist i Olib. Tri su trenutno zatvorene jer nema djece, a utri se održava nastava.

Koliko učenika ima vaša škola?

Na Ižu ima 14 učenika, na Silbi troje, a na Olibu dvoje.

Kako djeca reagiraju na izoliranost od grada, stvara li im to problem?

Ponekad im stvara. Ako imate dijete koje je nadareno za glazbeni ili nešto slično što nema na otoku i mora ići u grad onda je to veliki problem. Imali smo slučaj učenice osmog razreda s Iža koja je odlična u violini pa smo taj problem riješili tako da ona pohađa glazbenu školu subotom. Dakle, sve je u redu što se tiče redovne nastave, ali za neka zanimanja i aktivnosti su zakinuta.

Imaju li učenici na otocima neke izvannastavne aktivnosti?

Imaju izvannastavne aktivnosti koje rade sa svojim učiteljicama. To je dio vezan za kulturnu baštinu. Primjerice izrada keramičkih posuda na Velom Ižu. Također, na Ižu postoji etnografski muzej koji pruža niz mogućnosti.

Organizirate li terensku nastavu, posjete muzejima, gradu Zadru i sl.?

Da organiziramo i onda njih pozovemo. Kada ovdje imamo neku posjetu onda nastojimo uključiti i otočku djecu. Oni obično ne mogu doći jer ne postoje dobre veze, ne mogu otići

vratiti se, odnosno mogu se vratiti tek sutradan, a to je onda veliki problem. Onda za njih posebno organiziramo posjet muzeju.

Imate li dovoljan broj učenika u svakom razrednom odjelu?

Svi razredni odjeli su kombinirani. Na Ižu imamo tri kombinirana odjela, na Silbi i Olibu po jedan kombinirani. Na Ižu imamo tri kombinirana odjela, na Silbi i Olibu po jedan kombinirani odjel. Svi su jedno odjeljenje svi ovako sjede zajedno i rade polako svatko svoj dio.

Imate li u tim školama dvorane i knjižnice?

Na Olibu imamo ispostavu Gradske knjižnice. Sve je u jednoj učionici. Učionica je ujedno i knjižnica. Drugi dio učionice je škola u kojoj se odvija nastava.

Kako biste ocijenili život na otocima?

Općenito otoci su slabo razvijeni. Društveni život na otocima je slabo razvijen. Ta djeca na Olibu nemaju svoje vršnjake. Ta curica na Olibu se nema s kim igrati. Ona se igra sa starijim bratom. Oni su zajedno po cijeli dan, u školi igri. Na Ižu ima malo djece pa je tamo malo drugačija situacija.

Ima li škola dovoljno materijala za nastavu?

Ima za to se moramo pobrinuti, a imamo i telekonferencijsku nastavu za sve njih.

Npr. kada se ovdje odvija nastava iz fizike, učenik s Oliba prati telekonferencijsku nastavu. On gleda taj razred, može razgovarati, uključiti se, samo što nije tu fizički.

Jesu li oni zadovoljni s nastavom?

Svjesni su izolacije, ali su zadovoljni.

Uspiju li učenici steći prijatelje u ovoj školi?

Da, razvijaju prijateljstva, a najviše kad idu na zajedničke izlete. Kasnije se čuju putem facebooka ili mobitelom. Dolaze i kod nas kad imamo događanja i priredbe. Sudjeluju u našim događanjima, nisu sto posto izolirani, ali ne mogu doći ovdje kad hoće, niti mi možemo otići tamo kad hoćemo. Točno se zna kojim danima naši učitelji mogu otići na otok. Znači učitelj na Silbu ili Olib mogu ići ponedjeljkom, srijedom ili petkom. Dok utorkom i četvrtkom ne mogu jer nama broda za vratiti se nazad, a to su udaljeni otoci. Ljeti je tamo odlično ima stotine djece, a zimi kad zapuše bura, jugo to je sasvim druga situacija. Par puta se takva situacija dogodila ove zime kada je puhalo veliko jugo. Tada se razbio brod na Silbi, učitelj nije mogao otići s otoka nije mogao doći. Također smo učiteljima prilagodili nastavu, nastava je tek popodne kad dolazi brod.

ANKETA

Mišljenje otočana o ovom problemu

O stavovima otočana najviše smo saznali provodeći anketu. Upitnik se sastojao od 19 pitanja na četiri stranice za čije je ispunjavanje u prosjeku bilo potrebno 10 minuta. Anketa je provedena os siječnja do veljače na uzorku od 107 ispitanika. Anketeom smo obuhvatili sve dobne kategorije, a rezultati ankete su sljedeći:

Mjesta koja su obuhvaćena anketeom:

MJESTO	BROJ ISPITANIKA
ZAGLAV	1
VERUNIĆ	1
VELI RAT	6
KALI	3
KUKLJICA	10
PREKO	3
DRAGOVE	4
BOŽAVA	1
SALI	18
PREMUDA	10
MURTER	1
NOVALJA	2
PAG	6
SESTRUNJ	1
UGLJAN	25
NEVIĐANE	12
VELI IŽ	3
UKUPNO	107

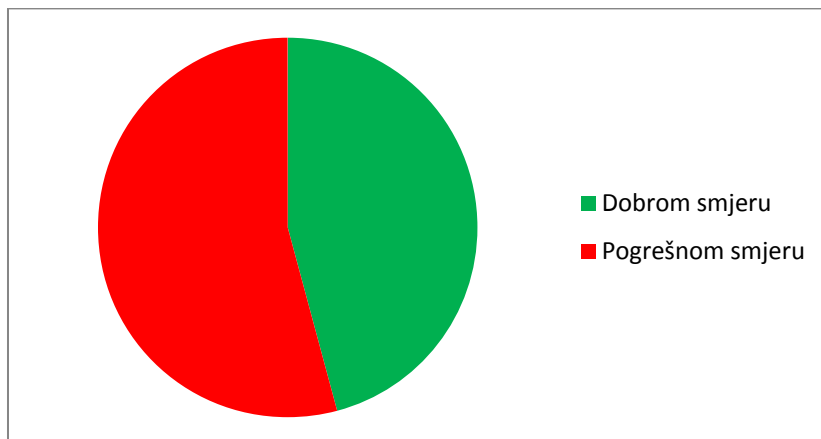
PROFIL ISPITANIKA

Dobne kategorije	Broj ispitanika	Postotni udio
Manje od 18	39	36,44%
18-30	19	17,75%
31-54	21	19,62%
55+	28	26,16%
Dobne kategorije	Broj ispitanika	Postotni udio
Zaposlen/a	26	24,29%
Nezaposlen/a	10	9,34%
Student/ica	1	0,9%
Učenik/ica	52	48,59%
Umirovljenik/ica	36	33,64%
Kućanica	2	1,8%

PITANJA:

Smatrate li da situacija na zadarskim otocima ide u dobrom ili pogrešnom smjeru?

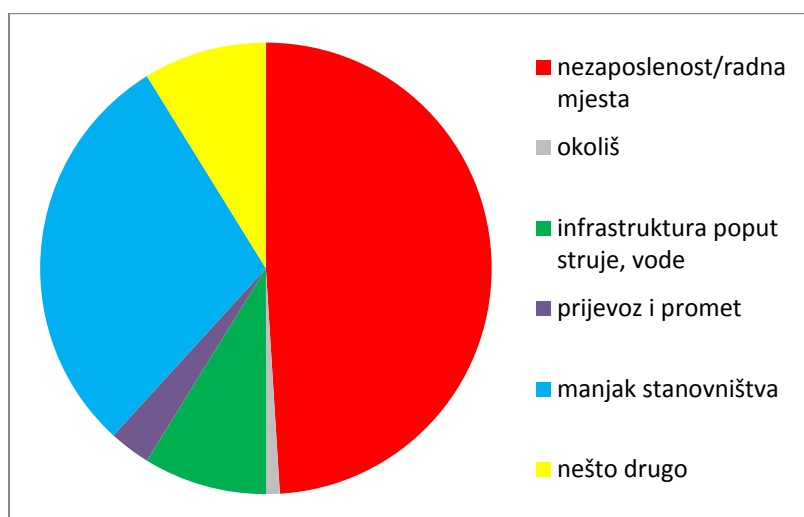
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Dobrom smjeru	49	45,79%
Pogrešnom smjeru	58	52,20%

Grafikon 1. Smatrate li da situacija na zadarskim otocima ide u dobrom ili pogrešnom smjeru?

Što je po vašem mišljenju najvažniji problem otoka? (moguć jedan odgovor)

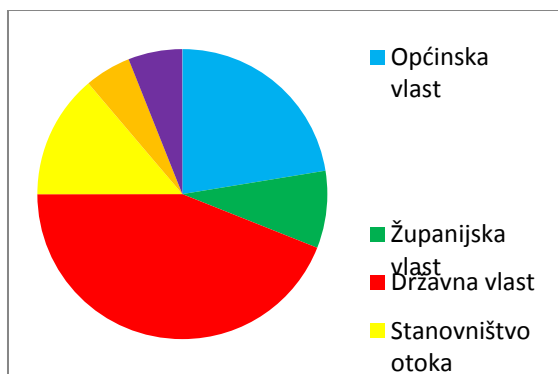
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
nezaposlenost/radna mjesta	50	46,72%
okoliš	1	0,9%
infrastruktura poput struje, vode	9	8,4%
prijevoz i promet	3	2,8%
manjak stanovništva	30	28,03%
nešto drugo	9	8,4%

Grafikon 2. Najvažniji problemi zadarskih otoka

U prethodnom pitanju odabrali ste jedan problem Tko je po vašem mišljenju odgovoran za rješavanje problema?

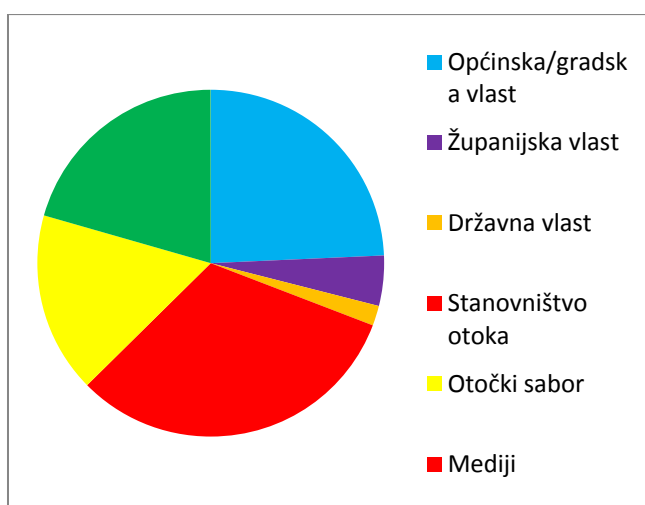
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Općinska vlast	26	24,29%
Županijska vlast	10	9,3%
Državna vlast	51	47,66%
Stanovništvo otoka	16	14,95%
Jadrolinija ili neka druga tvrtka za pomorski promet	6	5,6%
Netko drugi	7	6,5%

Grafikon 3. Tko je najviše odgovoran za pitanje otoka?

Tko se najviše zalaže za pitanje otoka?

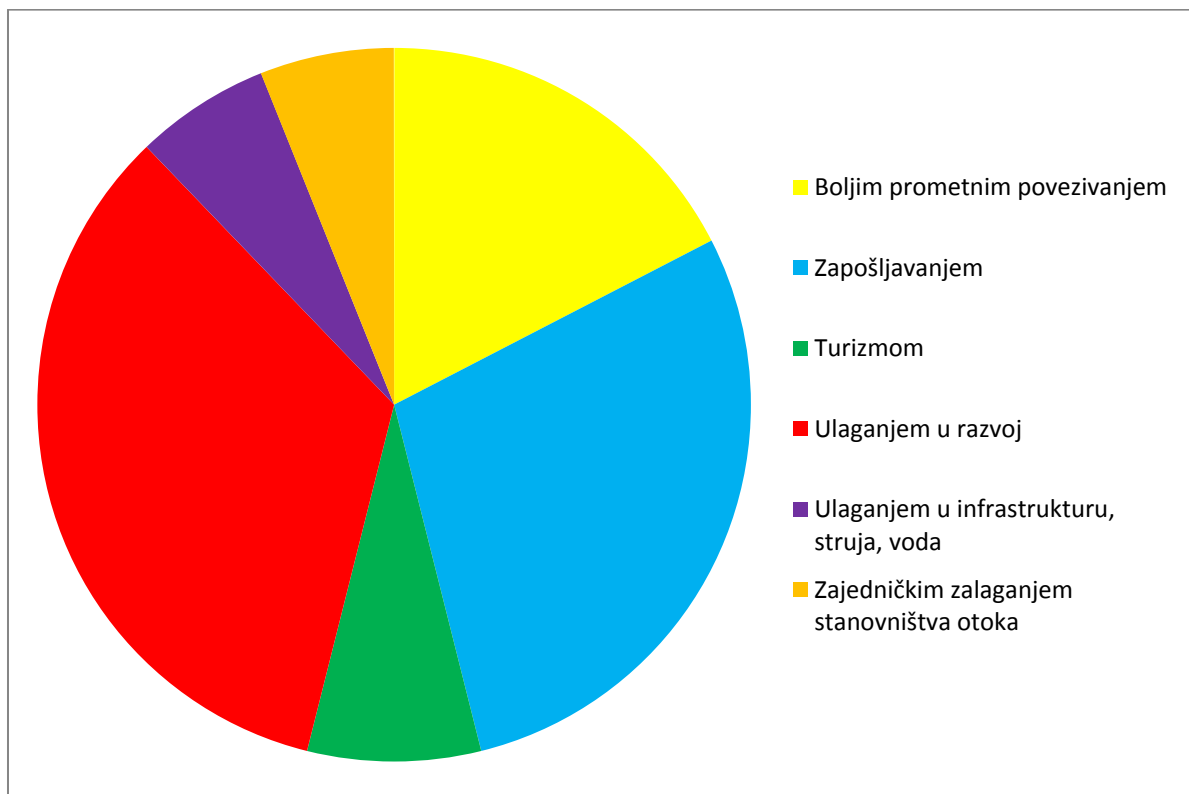
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Općinska/gradska vlast	26	24,29%
Županijska vlast	5	4,6%
Državna vlast	2	1,8%
Stanovništvo otoka	34	31,77%
Otočki sabor	18	16,82%
Mediji	0	0%
Netko drugi	22	20,56%

Grafikon 4. Tko se najviše zalaže za pitanje otoka?

Problem zadarskih otoka moguće je riješiti:

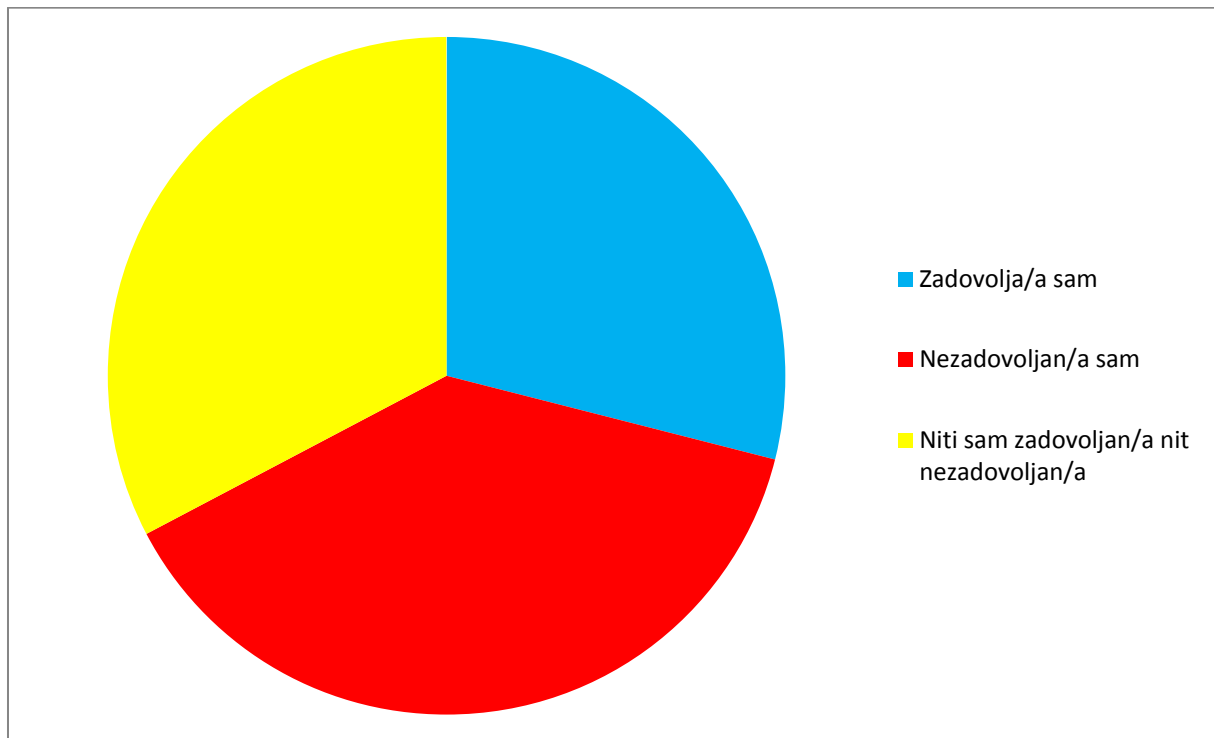
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Boljim prometnim povezivanjem	20	18,69%
Zapošljavanjem	33	30,84%
Turizmom	9	8,4%
Ulaganjem u razvoj	39	36,46%
Ulaganjem u infrastrukturu, struja, voda	7	6,5%
Zajedničkim zalaganjem stanovništva otoka	7	6,5%

Grafikon 5. Kako je moguće riješiti probleme zadarskih otoka

Kako si zadovoljan/a ponudom aktivnosti za provođenje slobodnog vremena u mjestu u kojem živiš?

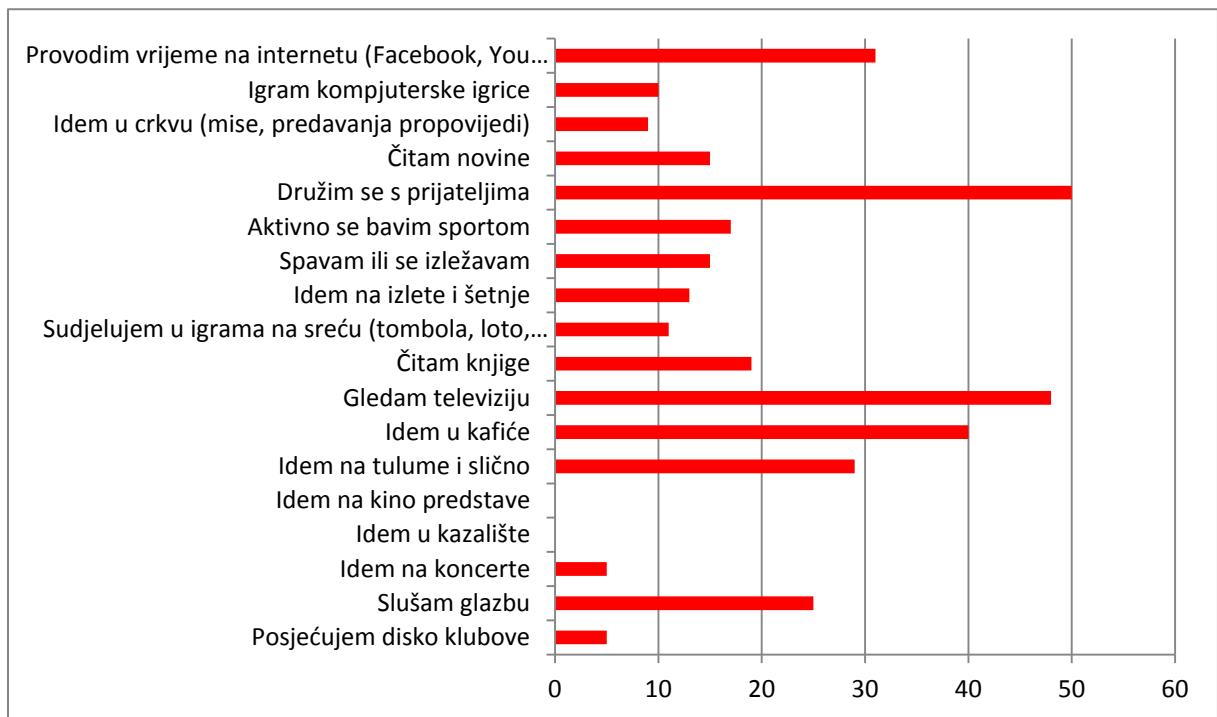
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Zadovolja/a sam	31	28,97%
Nezadovoljan/a sam	41	38,31%
Niti sam zadovoljan/a nit nezadovoljan/a	35	32,71%

Grafikon 6. Zadovoljstvo životom na otoku

Kako provodite slobodno vrijeme na otoku? (moguće više odgovora)

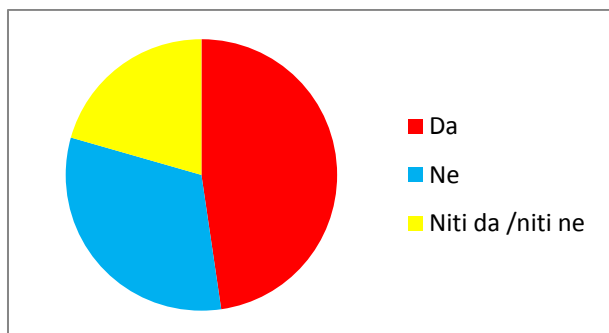
Odgovor	Broj odgovora
Posjećujem disko klubove	5
Slušam glazbu	25
Idem na koncerte	5
Idem u kazalište	0
Idem na kino predstave	0
Idem na tulumе i slično	29
Idem u kafiće	40
Gledam televiziju	48
Čitam knjige	19
Sudjelujem u igrama na sreću (tombola, loto, kladionica, sportska prognoza)	11
Idem na izlete i šetnje	13
Spavam ili se izležavam	15
Aktivno se bavim sportom	17
Družim se s prijateljima	50
Čitam novine	15
Idem u crkvu (mise, predavanja propovijedi)	9
Igram kompjuterske igrice	10
Provodim vrijeme na internetu (Facebook, You Tube, surfanje)	31

Grafikon 7. Provođenje slobodnog vremena

Jesu li prometne veze prema otocima dovoljno česte za vaše potrebe?

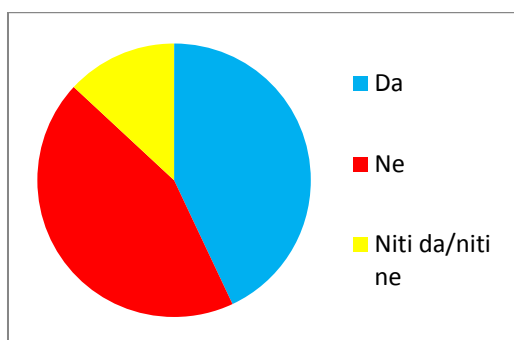
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	51	47,66%
Ne	34	31,75%
Niti da /niti ne	22	20,56%

Grafikon 8. Jesu li prometne veze dovoljno česte za vaše potrebe?

Stvara li vam prometna povezanost probleme u školovanju/zaposlenju

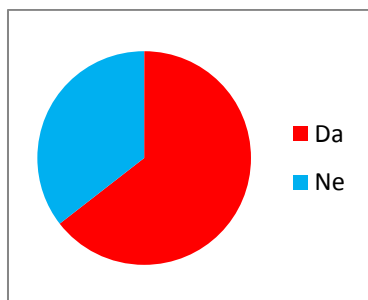
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	46	42,99%
Ne	47	43,92%
Niti da/niti ne	14	13,08%

Grafikon 9. Stvara li vam prometna povezanost probleme u školovanju/zaposlenju?

Postoji li na vašem otoku dovoljno trgovina?

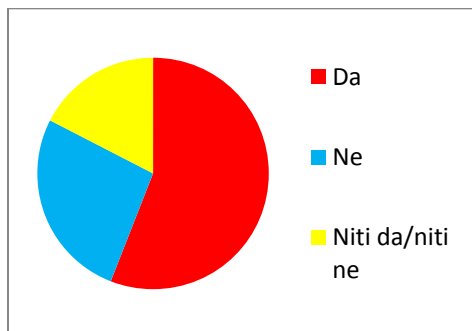
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	69	64,48%
Ne	38	35,51%

Grafikon 10. Postoji li na vašem otoku dovoljno trgovina?

Jeste li zadovoljni s količinom i raznovrsnošću namirnica u trgovinama na otoku?

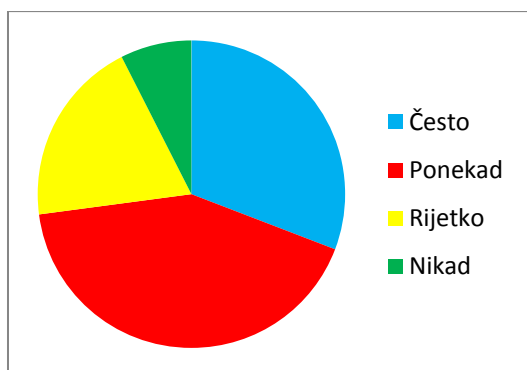
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	61	57%
Ne	29	27,10%
Niti da/niti ne	19	17,75%

Grafikon 11. Jeste li zadovoljni s količinom i raznovrsnošću namirnica u trgovinama na otoku?

Koliko često idete u Zadar kako biste se opskrbili potrebnim namirnicama?

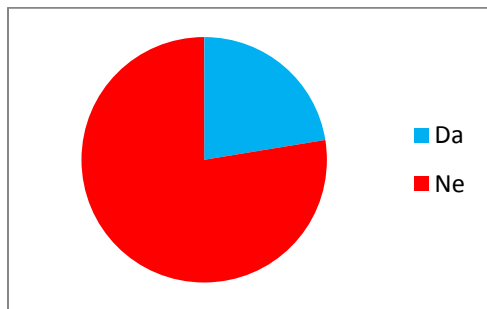
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Često	33	30,84%
Ponekad	45	42,05%
Rijetko	21	19,62%
Nikad	8	7,4%

Grafikon 12. Koliko često idete u Zadar kako biste se opskrbili potrebnim namirnicama?

Imate li problema s opskrbom vode?

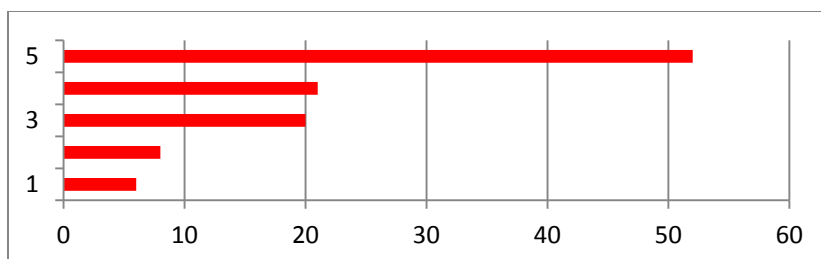
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	24	24,44%
Ne	83	77,67%

Grafikon 13. Imate li problema s opskrbom vode?

Na ljestvici od 1-5 koliko vam se sviđa život na otoku (1 najmanje sviđa, 5 najviše sviđa)?

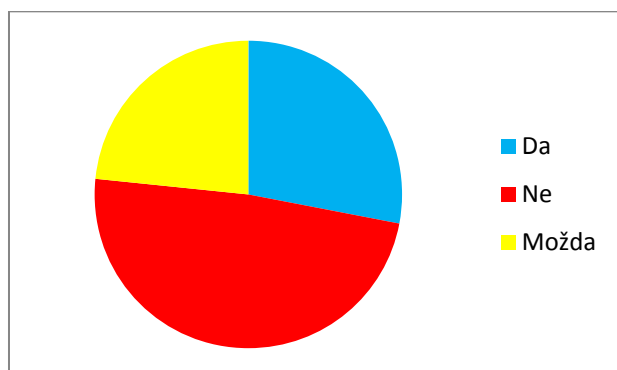
Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
1	6	5,6%
2	8	7,4%
3	20	18,69%
4	21	19,62%
5	52	48,59%

Grafikon 15. Na ljestvici od 1-5 koliko vam se sviđa život na otoku (1 najmanje sviđa, 5 najviše sviđa)

Kada bi imali mogućnost preseljenja u grad, biste li to učinili?

Odgovor	Broj ispitanika	Postotni udio
Da	30	28,03%
Ne	52	48,59%
Možda	25	23,36%

Grafikon 16. Kada bi imali mogućnost preseljenja u grad, biste li to učinili?

Kada smo u anketi koju smo proveli među stanovnicima mjesta Sali, upitali tko se najviše zalaže za rješavanje njihovih problema ostali su bez riječi. Priznali su nam da nitko nije previše zainteresiran za njih i da su gotovo zaboravljeni, ali su se ipak odlučili za Općinu Sali. Dakle moglo bi se reći lokalna samouprava. Unatoč tome što ih se zanemaruje i svrstava u isti koš sa stanovnicima kopna priznali su nam da nikad ne bi htjeli otići živjeti u grad. Za njih su otoci još uvijek ostali „oaze mira i izolirani svjetovi“ u kojima se iz dana u dan sve teže nose sa svojim problemima barem dok im na par mjeseci apartmane ne ispune turisti.

Osnovna škola Šime Budinića, Zadar

Projekt građanin: "Daleko su naši škoji"

Ovim upitnikom nastojimo prikupiti podatke o problemima zadarskih otoka u svrhu učeničkog projekta "Daleko su naši škoji". Upitnikom prikupljamo podatke o stavovima, mišljenjima i ponašanjima vezanim za život na zadarskim otocima.

Vaša anonimnost u potpunosti je zajamčena. Prikupljene podatke koristit ćemo isključivo u svrhu projekta. Molimo Vas da na pitanja odgovarate iskreno, jer se jedino tako može osigurati uspješnost i objektivnost istraživanja.

UPITNIK

1. Mjesto _____

2. SPOL
 - 1) muško
 - 2) žensko

3. Koliko imate godina? _____ (UPISATI DOB) ZAKRUŽITI DOBNU SKUPINU
 - 1) manje od 18
 - 2) 18-30
 - 3) 31-54
 - 4) 55+

4. Što najbolje opisuje vaš trenutni radni položaj?
 - 1) zaposlen/a
 - 2) nezaposlen/a
 - 3) student/ica
 - 4) učenik/ica
 - 5) umirovljenik/ica
 - 6) kućanica

5. Smatrate li da situacija na zadarskim otocima ide u dobrom ili pogrešnom smjeru?
 - 1) Dobrom smjeru
 - 2) Pogrešnom smjeru

6. Što je po vašem mišljenju najvažniji problem zadarskih otoka? (moguć jedan odgovor)

- 1) nezaposlenost/radna mjesta
- 2) okoliš
- 3) infrastruktura- poput struje, vode i kanalizacije
- 4) prijevoz i promet
- 5) obrazovanje/škole
- 6) manjak stanovništva
- 7) nešto drugo, što?_____

7. U prethodnom pitanju odabrali ste jedan problem. Tko je po vašem mišljenju odgovoran za rješavanje tog problema?

- 1) Općinska/gradska vlast
- 2) Županijska vlast
- 3) Državna vlast
- 4) Stanovništvo otoka
- 5) Jadrolinija (ili neka druga tvrtka za pomorski promet)
- 6) Netko drugi, tko?_____

8. Tko se najviše zalaže za rješavanje pitanja otoka?

- 1) Općinska/gradska vlast
- 2) Županijska vlast
- 3) Državna vlast
- 4) Stanovništvo otoka
- 5) Otočki sabor
- 6) Mediji
- 7) Netko drugi, tko?_____

9. Problem zadarskih otoka moguće je riješiti:

- 1) boljim prometnim povezivanjem
- 2) zapošljavanjem
- 3) turizmom
- 4) ulaganjem u razvoj

- 5) ulaganjem u infrastrukturu, voda, struja
- 6) zajedničkim zalaganjem stanovništva otoka

10. Koliko si zadovoljan/a ponudom aktivnosti za provođenje slobodnog vremena u mjestu u kojem živiš?

- 1) Zadovoljan/a sam
- 2) Nezadovoljan/ sam
- 3) Niti sam zadovoljan, niti nezadovoljan

11. Kako provodite slobodno vrijeme na otoku?

- 1) Posjećujem disko klubove
- 2) Slušam glazbu
- 3) Idem na koncerte
- 4) Idem u kazalište
- 5) Idem na kino predstave
- 6) Idem na tulumе i slično
- 7) Idem u kafiće i slično
- 8) Gledam televiziju
- 9) Čitam knjige
- 10) Sudjelujem u igrama na sreću (tombola, loto, kladionica, sportska prognoza)
- 11) Idem na izlete i šetnje

12) Spavam ili se izležavam

13) Aktivno se bavim sportom

14) Družim se s prijateljima

15) Čitam novine

16) Idem u crkvu (mise, predavanja, propovijedi)

17) Igram kompjutorske igre

18) Provodim vrijeme na internetu (Facebook, YouTube, surfanje...)

12. Jesu li prometne veze prema otocima dovoljno česte za vaše potrebe?

- 1) Da
- 2) Ne
- 3) Niti da/ niti ne

13. Stvara li vam prometna povezanost probleme u školovanju/zaposlenju?

- 1) Da
- 2) Ne
- 3) Niti da/niti ne

14. Postoji li na vašem otoku dovoljno trgovina?

- 1) Da
- 2) Ne

15. Jeste li zadovoljni s količinom i raznovrsnošću namirnica u trgovinama na otoku?

- 1) Da
- 2) Ne

3) Niti da/niti ne

16. Koliko često idete u Zadar kako biste se opskrbili potrebnim namirnicama?

1) Često

2) Ponekad

3) Rijetko

4) Nikad

17. Imate li problema s opskrbom vodom?

1) Da

2) Ne

18. Na ljestvici od 1-5 koliko vam se sviđa život na otoku?

1 2 3 4 5

19. Kada bi imali mogućnost preseljenja u grad, biste li to učinili?

1)Da

2) Ne

3) Možda

ZAHVALJUJEMO NA SURADNJI!

Koja je razina vlasti odgovorna za rješavanje problema?

Nakon pomnog istraživanja došli smo do zaključka da su različite razine vlasti odgovorne za rješavanje problematike slabije prometne povezanosti otoka, počevši od lokalne pa sve do državne razine. Na lokalnoj razini veliku ulogu imaju Grad Zadar, zatim Zadarska županija te otočke općine. Mnogo smo informacija o nastojanjima lokalne samouprave dobili razgovarajući s načelnikom Općine Sali gospodinom Zoranom Morovićem i pročelnikom Ureda za razvitak otoka i zaštitu okoliša u Gradu Zadru Ivicom Katićem. Na državnoj razini važna su pojedina ministarstva koja provode određene programe koje potiču bolju prometnu povezanost, a to su Ministarstvo regionalnog razvitka i Ministarstvo prometa veza i infrastrukture. Od dokumenata značajnih za razvitak otoka treba istaknuti Strategiju prostornog uređenja Republike Hrvatske (1997.) i Nacionalni program razvitka otoka (1997.), kao i Zakon o otocima iz 1999. U tim dokumentima vidljiva je važnost prometnog povezivanja otoka.

U Strategiji prostornog uređenja RH (1997.) ističe se da je svako buduće kvalitetnije palaniranje osobito za prometno planiranje bitno razvrstati otoke u nekoliko skupina i to prema zajedničkim obilježjima i dostupnosti. Što se samog trajektnog povezivanja tiče ističe se da bisvaki značajniji otok trebao imati čvršću vezu i što kraće trajektne linije. Naglašava se važnost dnevnog povezivanja otoka s upravnim, kulturnim i gospodarskim središtima na obali.

Drugi važan dokument je Nacionalni program razvitka otoka. U njemu su precizno razrađeni koraci u poboljšanju prometnih veza otoka. Ističe se da je razvojna ravnopravnost svakog otoka uvjetovana njegovom ravnopravnošću u prometnim mogućnostima. Treći važan dokument je Zakon o otocima. U jednom njegovom poglavlju naglašeno je prometno povezivanje otoka svim važnim oblicima prometa.

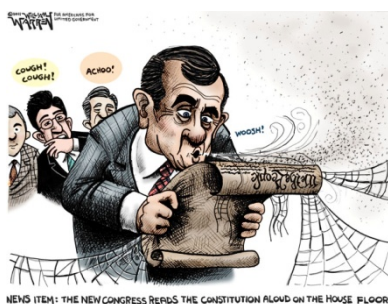
Zašto je ovo problem koji bi vlast trebala rješavati?

Vlast bi trebala rješavati problem izoliranosti otoka jer otoci predstavljaju poseban interes Republike Hrvatske što je definirano člankom 52 Ustava Republike Hrvatske:

More, morska obala i otoci, vode, zračni prostor, rudno blago i druga prirodna bogatstva, ali i zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, nekretnine i stvari od osobitog kulturnoga, povijesnoga, gospodarskog i ekološkog značenja, za koje je zakonom određeno da su od interesa za Republiku Hrvatsku, imaju njezinu osobitu zaštitu.

Zakonom se određuje način na koji dobra od interesa za Republiku Hrvatsku mogu upotrebljavati i iskorištavati ovlaštenici prava na njima i vlasnici, te naknada za ograničenja kojima su podvrgnuti.

Ako vlast ne bude rješavala pitanje prometne izoliranosti otoci će uskoro postati prazne napuštene hridi. Vlast ne smije zaboraviti što piše u Ustavu.

Telefonski razgovor s načelnikom Općine Sali gospodinom Zoranom Morovićem

Koliko općina Sali broji stanovnika i koliko mjesta obuhvaća?

Negdje oko 1700 stanovnika u 12 mjesta.

Što vidite kao najveću prednost a što kao najveću manu života na otoku?

Udaljenost od kopna je problem kao i učestalost brodskih linija dok su očuvani okoliš i prirodne ljepote prednosti.

Koliko općina Sali sudjeluje u rješavanju problema?

Mi se trudimo izboriti za što više brodskih linija, izgraditi sustav za odvodnju i vodovod, kanalizaciju. Trenutno pripremamo projekt izgradnje vodovoda i kanalizacije u mjestu Božava koji bi trebao biti financiran novcem EU.

Pomaže li država u rješavanju problema?

Da npr. pomogla je u uređivanju obale u mjestu Sali.

Je li nedavni posjet predsjednika Republike pomogao u rješavanju problema?

Da mislim da je pogotovo da potakne svijest građana o našim problemima.

Kako vidite Dugi otok i Općinu Sali u budućnosti?

Ako se ne dovedu mladi ljudi budućnost je siva pošto 6 od 12 naselja nema niti jedno dijete. Mislim da je najveći problem loša povezanost.

Razgovor s pročelnikom Ureda za razvitak otoka i zaštitu okoliša u Gradu Zadru Ivicom Katićem

Zašto je zadužen vaš odjel?

Ovaj upravni odjel do prije četiri mjeseca se zvao Upravni odjel za razvitak otoka i poljoprivredu. Sada je poljoprivreda prešla pod gospodarstvo i sada se naš upravni odjel zove Upravni odjel za razvitak otoka i zaštitu okoliša. Otoci koji su u nadležnosti Grada Zadra odnosno ovog odjela su Iž, Rava, Olib, Molat, Silba, Premuda i Ist.

Koje probleme smatrate najvažnijima?

Svi otoci koji su u nadležnosti Grada Zadra sukladno Zakonu o otocima spadaju u nedovoljno razvijene otoke. Po meni najveća problematika naših otoka je to da imaju slabo razvijenu infrastrukturu, posebno vodoopskrbu i odvodnju. Svi naši otoci nisu spojeni na sustav javne vodoopskrbe. Voda je stigla samo na Ugljan. Ako se ne riješe sustavi vode i javna vodoopskrba nitko tamo neće ulagati, niti jedna kompanija tamo neće graditi hotelske kompleks. Drugi veliki problem je demografska slika stanovništva. Na našim otocima pretežno prevladava starao stanovništvo. Zadnja godina pozitivnog prirodnog prirasta je 1968.

Također, jedna velika problematika otoka je nedovoljna prometna povezanost otoka. Pogotovo međuotočke veze. Vi da biste došli na Olib s Iža morate prvo ići u Zadar. Zatim problem su neriješeni vlasnički odnosi. Neki naši otoci nemaju riješene vlasničke knjige. Zatim nisu određene granice pomorskog dobra tako da to predstavlja problem investitoru kako bi ulagao u marikulturu, turizam ili bilo koju drugu djelatnost. Sigurno je problem investitoru i taj što na otocima prevladava staro stanovništvo slabije obrazovne strukture, tako da bismo mogli reći da je problematika otoka kompleksna.

Kako vaš odjel nastoji riješiti te probleme?

Nastojimo pomoći radimo, ali pred nama je dug put. Navest ću nekoliko primjera što je sve ovaj odjel učinio u protekle četiri godine. Vjerojatno ste čuli iz medija da smo imali problem oko prijevoza goriva na otoke. Naši otoci su nerazvijeni i nema gospodarskog interesa da se tamo otvori benzinska crpka, a tamo ljudi trebaju gorivo za kaić, treba im gorivo za ići u polje da bi radili na svojim maslinicima. Jadrolinija, javni prijevoznik koji održava brodske linije prema otocima zakonski nije smjela prevoziti gorivo zbog sigurnosti putnika. Grad je reagirao tražili smo sastanak sa svim mjerodavnima, Ministarstvom prometa veza i infrastrukture, Jadrolinijom i prošle godine smo uspjeli riješiti ovaj problem. Nastojimo riješiti i problem vodoopskrbe. Postoji idejni projekt od prije 13 godina, ali nažalost nije se daleko stiglo. Ono što je Grad napravio jest da smo izradili projektnu dokumentaciju za potvrdu projekta za otoke Premuda, Olib i Silba. To je velika investicija, ići graditi cjevovode od Ugljana prema Otocima to Grad, a ni država ne mogu financirati. Ono što je nama u interesu da te projekte usmjerimo prema fondovima EU. Također, želimo uvesti desalinizatore. Ovu godinu se radi važan projekt dostupnosti internetu. Neki naši otoci nemaju pristup internetu što je u današnje vrijeme nezamislivo. Radimo na tome da postavimo hot spot lokacije, antene koje će omogućiti besplatan internet samom stanovništvu, ali i turistima. Zatim financiramo sve kulturne i sportske manifestacije i proizvodnju otočkih proizvoda kao što je npr. iško glineno posuđe lopiži i iška obuća škrpine.

Kako nastojite riješiti problem prometne izolacije otoka?

Jedna velika problematika otoka je nedovoljna prometna povezanost. Pogotovo međuotočne veze. Da biste došli na Olib s Iža morate prvo ići u Zadar. Ne postoji međuotočna veza. Imamo jedan primjer učenice koja svira violinu koja nije mogla pohađati glazbenu školu. Postojala je jedna brzobrodaska linija Sali, Zaglav koja je išla prema Dugom otoku. Zbog radova na kanalu Mali Ždrelac ta je linija pristajala na otoku Ižu. Nedavno se otvorio prolaz Mali Ždrelac, međutim sad je trebalo ići 9 milja dulji put, a za to država nema novaca. Kompromisno rješenje je bila izgradnja luke Bršan koja je izvan Malog i Velikog Iža, ali bliža

Dugom otoku. Pribavili smo uvjete i sufinancirali izgradnju luke. Naime, pristanište nije bilo pogodno za pristajanje u noćnim satima stoga smo financirali dovođenje javne rasvjete. Bršan je za Iž jako bitna linija.

Vaš odjel je prije bio zadužen za poljoprivredu. Na koji način ste poticali poljoprivredu na otocima?

Da, ovaj upravni odjel je prije pokrivaio poljoprivredu pa smo radili programe koji potiču poljoprivredu na otocima. Izgradili smo desetke poljskih putova da bismo se probili do maslinika. Zatim smo sufinancirali rad svih otočnih poljoprivrednih zadruga. Tamo je razvijeno poljoprivredno zadrugarstvo. Gotovo da nema domaćeg čovjeka koji nije člana otočne zadruge. Odobrali smo sredstava za sanaciju uljarni jer maslinarstvo je tradicija koju treba nastaviti na otocima.

Kojim se gospodarskim granama pretežno bavi stanovništvo otoka?

Bave se turizmom i poljoprivredom. To je pretežno staro stanovništvo. Poljoprivredom se bave za svoje potrebe. Jako pozitivan primjer imamo na Zapunetelu. Zapuntelsko polje je jedino naše polje kopje nosi oznaku P1, a P1 je polje izrazite vrijednosti tamo se može uzgajati bilo što. Izradili smo projekt navodnjavanja polja, a Poljoprivredna zadruga Zapuntel krenula je u proizvodnju poznatog zapuntelskog krumpira. Postoje idealni uvjeti za razvoj pčelarstva. Pčelarstvo je izrazito profitabilna djelatnost i to proizvodnja meda, matične mliječi, a najunosnija je proizvodnja samih matice. Da bi se proizvodile same matice prostor mora biti izoliran, a otoci su izolirani.

Koliki se udio otočana bavi turizmom?

Nemamo te podatke, koliko je meni poznato najviše smještajnih kapaciteta ima na Silbi i Velom Ižu. Nastojimo potaknuti razvoj turizma na otocima pa smo sve otoke opremili turističkom signalizacijom. Prije nisu postojali nikakvi putokazi i turistički planovi. Zbog toga smo krenuli u izradu smjerokaza i planova. Također, smo opremili pristaništa čekaonicama za prodaju karata. Prije su trajektna pristaništa bila betonizirana ledina gdje se nije moglo kupiti kartu, gdje su ljudi po noći čekali u mraku. Izradili smo čekaonice u dalmatinskom stilu koje su turistički atraktivne.

Kako je moguće riješiti problem nezaposlenosti na zadarskim otocima?

Dat ću vam primjer kako smo mi kao Grad doprinijeli zapošljavanju dvoje ljudi na Ravi. Otok Rava je mali otok prije četiri godine je izgubio dućan koji je držao privatnik. Taj privatnik je išao u mirovinu. Javili su nama se iz Mjesnog odbora Rave da bi u zgradi, čiji je vlasnik poljoprivredna zadruga, firma Sonik otvorila dućan, ali da se taj prostor uredi. Mi smo sufinancirali obnovu prostora. Tamo je sad zaposleno dvoje ljudi što je jako puno za otok

Ravu. Sufinancirali smo firmu koja se bavi uzgojem ribe, potpomažemo rad uljara i samim time utječemo na zapošljavanje. To je ono što mi možemo učiniti. Mi možemo stvoriti pozitivnu klimu ali nije na nama da otvaramo radna mjesta to moraju raditi poduzetnici i obrtnici.

Tko se u zajednici zalaže za rješavanje problema?

Osim lokalne i državne vlasti za rješavanje problema zalaže se samo stanovništvo, mjesni odbori, različite udruge od kojih se najviše ističe udruga građana Otočki sabor. Mnog informacija o njihovom radu saznali smo razgovarajući s predsjednikom Otočkog sabora gospodinom Denisom Barićem.

Razgovor s predsjednikom Otočkog sabora

Koliko ima stanovnika na hrvatskim otocima i u koliko naselja žive?

Nakon zadnjeg popisa bilo je oko 130 000 stanovnika i 54 naseljena otoka iako postoje ljudi koji imaju prijavljeno mjesto boravka na otoku, a zapravo žive na kopnu.

Kakva je dobna struktura otočkog stanovništva?

Većinom su to stariji ljudi iako se po posljednjim popisima vidi porast broja stanovništva i životnog standarda na otocima koji su s kopnom povezani mostom (Vir, Krk, Čiovo, Murter).

Što vidite kao najveće probleme, a što kao najveće prednosti života na otoku?

Za početak treba razlikovati velike od malih otoka jer je razlika između npr. Silbe i Lastova i Krka i Brača te između mjesta na samim otocima. Najveći je problem povezanost jer s udaljenim otocima postoji nekad samo jedna veza dnevno dok s ovima bliže kopnu postoje višednevne veze. Problem je i što se prilikom uspostavljanja veza ne vodi briga o otočanima nego se raspiše natječaj i odabere najbolja ponuda. Iznimka je npr. mjesto Sali zbog potrebe za radnom snagom u tvornici Mardešić. Problem je i vodoopskrba na otocima koji nisu spojeni na vodovod kao što su neki maleni zadarski, šibenski i dubrovački otoci. Vodoopskrba je posebno važna za razvoj turizma zbog čega ovakvo stanje šteti npr. ugostiteljima. Također problem je i zdravstvena i socijalna zaštita. Prednosti nema baš mnogo, moglo bi se reci da su to čisti zrak i očuvana priroda.

Kakve su mogućnosti i ovlasti Otočkog sabora u rješavanju problema otoka?

Otočki sabor je udruga građana osnovana 2001. godine. Na rješavanje problema možemo utjecati iznošenjem problema u javnost preko medija, ali i nudeći rješenja za istaknute probleme. Udruga se ponovno aktivirala prije dvije godine jer se zbog smrti osnivača ugasila na četiri godine. Otada dosta dobro surađujemo s državnim institucijama koje su nas počele ozbiljno shvaćati te sada djelujemo na cijelom Jadranu i na svakom otoku imamo podružnicu, odnosno predstavništva u svakoj priobalnoj županiji. Radimo tako da nas prvo stanovništvo otoka upozori na neki problem kojeg mi potom pokušavamo predstaviti javnosti te zajedno s mještanima i jedinicama lokalne samouprave tražimo rješenja. U gotovo 90% slučajeva se razgovorom s državnim institucijama uspije riješiti problem npr. prilagodba brodskih linija na zadarskom i šibenskom području potrebama mještana ,a da to država nije osjetila na svojim financijama. Primjer je Veli Iž na kojem smo linije prilagodili potrebama učenika kako bi mogli u gradu pohađati Glazbenu školu i ići na izvannastavne aktivnosti ,a navečer se vratiti na otok. Također prihvaćeni su neki naši prijedlozi na području gospodarstva te legalizacije objekata jer neki ljudi koji su se bavili turizmom nisu mogli dobiti kategorizaciju objekata pošto su bili ilegalni. Ministarstvo je prihvatilo naš prijedlog da svi oni koji su predali papire za legalizaciju mogu dobiti kategorizaciju do 2016. Prihvatli su nam zakonske prijedloge na

području zaštite okoliša te smo se sada okrenuli iskorištavanju fondova Europske unije za izgradnju ljetne škole na Ižu u suradnji sa Narodnim muzejom u Zadru. Također smo dobili od države neke stare vojne objekte.

Pomaže li država u rješavanju problema otoka?

Država pomaže koliko ima novaca. Kao udruga smatramo da bi se novci koji se ulažu u otoke mogli bolje iskoristiti. npr. subvencije za autoprijevoznike koji dobivaju novce po broju stanovnika i brodari koji dobivaju novce po prevezenom putniku. Sigurno da bi država mogla bolje, pogotovo kad bi primjenjivala Zakon o otocima koji se baš i ne provodi.

Kakav je utjecaj imao posjet predsjednika Republike na rješavanje problema otoka?

On je zapravo i počasni član udruge Otočkog sabora te je prvi visoki predstavnik neke institucije koji nas je saslušao. On kao institucija nema neke velike ustavne ovlasti ,ali može dati sugestije za rješavanje problema. Tako smo riješili četiri projekta na Šolti i Premudi vezanih za korištenje vojnih objekata koje nam je on dao na korištenje kao Vrhovni zapovjednik oružanih snaga te izgradnja sveučilišta na Molatu. Zbog njegovog posjeta su nam se javile i druge institucije. Njima smo prezentirali prije navedene projekte i jedan koje nam je i odobrilo Ministarstvo, a to je stavljanje u funkciju napuštenih kuća u državnom i privatnom vlasništvu u korist turizma. Također pitanje potpora otočkom gospodarstvu, a konkretan primjer je tvornica Mardešić na Dugom otoku kojima više košta šleper za prijevoz robe nego roba koju prevozi pošto on nema nikakvih povlastica pri kupovini trajektne karte i goriva.

Kako vidite hrvatske otoke u budućnosti?

Vidim ih kao perspektivu Hrvatske, pogotovo po pitanju turizma. Čak i u čl. 52 Ustava RH stoji da su to zaštićena područja i naši biseri. Ne smijemo ih rasprodati nego ih razviti i iskoristiti. Moramo olakšati život stanovništvu jer otoci npr. nikada nisu bili područja posebne državne skrbi stoga gospodarstvenici i mještani nikada nisu imali nikakve olakšice osim cijene karte i cijene vode koja je ista kao i na kopnu tako da se događaju apsurdi. Npr. turistički djelatnik kada nema vode plaća za istu količinu koja u gradu stoji npr. 10kn ,a njemu je na otoku cijena 80kn.Trebamo se okrenuti iskorištavanju strukturnih fondova Europske unije u čemu će otočanima pomoći LAG-ovi (lokalne akcijske grupe).

Mislite li da su ljudi zadovoljni vašim radom i jesu li ljudi svjesni problematike otoka?

Uvijek će biti onih kojima se nešto sviđa i onih kojima se ne sviđa. Ali u posljednje vrijeme imamo punu podršku otočana. Što se tiče drugog djela pitanja otočani jesu, ali moram naglasiti da u nekim dijelovima RH postoje i veći problemi nego na otocima.

Imate li još nešto što bi ste nam htjeli reći o ovoj problematici?

Što se tiče problematike otoka sve to spada pod Zakon o otocima. Dosad su bili Zakon o posebnoj državnoj skrbi u sklopu ratnog odnosno poratnog razdoblja, Zakon o brdsko-planinskom području i gradu Vukovaru te Zakon o regionalnom razvoju. Također bitan je indeks razvijenosti koji je nedavno donesen i ne dogovara stvarnom stanju jer nijedan otok ne spada po potpomognuta područja. I ne samo to već ispada da su svi otoci visokorazvijeni (više od 100 bodova ,osim Vrgade! Zato smo pokrenuli peticiju da se otoci podijele na velike i na male i da postanu potpomognuta područja. To će olakšati pristup Europskim fondovima. Sadašnji zakoni su također loši jer se na otocima ne smiju graditi vjetroelektrane i solarne elektrane jer moraju biti udaljene 1000 m od obale, a nema nijednog otoka koji je toliko širok. Također zbog zakona smo otjerati investitore koji su htjeli investirati više od 10 milijuna eura u izgradnju desalinizatora!

IZVORI

- Ustav RH
- Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (1997.)
- Nacionalni program razvitka otoka (1997.)
- Zakon o otocima
- Plovidbeni red
<http://www.jadroinija.hr/>
- Otočni sabor
<http://www.otocnisabor.hr/>

- Novim propisima u području pomorstva samo na smanjenje parafiskalnih nameta i naknada gospodarstvo i poduzetnici ostvarit će uštede više od 20 i milijuna kuna, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture.
<http://www.mppi.hr/default.aspx?id=12586>
- Uprava pomorske i unutarnje plovidbe, brodarstva, luka i pomorskog dobra
<http://www.mppi.hr/default.aspx?id=8754>
- Poticanje otočnog javnog cestovnog prijevoza, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
<http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=1398>
- Razvoj jadranskih otoka, Projekt izgradnje objekata komunalne i društvene infrastrukture na hrvatskim otocima (CEB IV) Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
<http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=647>
- Državni program prometnog povezivanja otoka s kopnom i međusobno unutarotočko povezivanje, Ministarstvo prometa, veza i infrastrukture
<http://www.mppi.hr/userdocsimages/2007/0505-otoci-promet.pdf>
- Pravni pojam pomorskog dobra
<http://www.pomorskodobra.com/pravni-pojam-pomorskog-dobra.html>

- Vera Graovac, Depopulacija zadarskih otoka; geografija.hr
<http://www.geografija.hr teme/depopulacija-zadarskih-otoka/>

- Ukinuta je naknada za koncesijska odobrenja, Hrvatska udruga privatnih brodara
http://www.cruising-the-adriatic.com/vijesti/ukinuta_je_naknada_za_koncesijska_odobrenja

- Zadarski otoci: Nedostaje gliser za hitne slučajeve (članak Z-net)
<http://www.znet.hr/2013/08/zadarski-otoci-nedostaje-gliser-za-hitne-slucajeve/>
- Mardešić u potrazi: Tko god se javi, dobije posao! (članak Slobodna Dalmacija)
<http://www.slobodnadalmacija.hr/Zadar/tabid/73/articleType/ArticleView/articleId/201694/Default.aspx>
- Bogatstvo koje imamo na otocima je skriveno i do sada ga nismo dovoljno koristili (članak Zadarski list)
<http://www.zadarskilist.hr/clanci/20082013/bogatstvo-koje-imamo-u-otocima-je-skriveno-i-do-sada-ga-nismo-dovoljno-koristili>
- U pet dana Silba dva puta ostala bez katamaranske veze
<http://www.antenazadar.hr/clanak/2013/08/u-pet-dana-silba-tri-puta-ostala-bez-katamaranske-veze/>

ALTERNATIVNE POLITIKE

ALTERNATIVNE POLITIKE

Nakon što smo utvrdili važnost problema i nakon što smo ga istražili nametnulo se pitanje kako bi mi riješili ovaj problem.

Prisjetili smo se gradiva iz geografije. Grčka, Danska i Japan su otočne zemlje. Grčka je pomorska zemlja s velikom pomorskom flotom. Problem povezanosti otoka Grčka je riješila kvalitetnim sustavom zračnog prometa i trajektnog prometa. Danska je svoje otoke povezala suvremenim mostovima i čestim trajektnim linijama. Japan je svoje otoke povezao mostovima. Međutim ovdje je riječ o razvijenim zemljama s kojima se Hrvatska nažalost još uvijek ne može mjeriti. Pokušali smo utvrditi što bi bilo primjereno za naše prilike. Istražujući naišli smo na članak u Slobodnoj Dalmaciji u kojemu se govori da je ovaj problem moguće riješiti izgradnjom podmorskih tunela. Zadarska županija namjerava graditi podmorske tunele od kopna do otoka zadarskog arhipelaga pri čemu će sredstva za izgradnju potraživati od EU.

Iako ovo izgleda kao idealno rješenje, s obzirom na sadašnje prilike ova ideja još uvijek izgleda kao znanstvena fantastika. Dugoročno ovo je dobro rješenje jer će se brže doći na zadarske otoke, međutim ovakva rješenja zahtijevaju velike investicije i dulji period provedbe.

Drugo rješenje, izgradnja mostova prema zadarskim otocima također zahtjeva znatna ulaganja i dugi period izgradnje.

Treće rješenje jest uvođenje novih trajektnih pristaništa na kopnu i povećanje međuotočnih veza. Ovo rješenje je za naše prilike najidealnije jer omogućuje bržu provedbu i minimalne troškove.

IZVORI

- Vuk Tvrtko Opačić, Geografski aspekt proučavanja trajektnog prometa: primjer hrvatskog otočja, Geoadria Vol. 7/2 (2002)
- Trajekt treba početi percipirati kao most
<http://www.zadarskilist.hr/clanci/06062013/trajekt-treba-poceti-percipirati-kao-most>
- Tunelima ispod mora od Zadra do Dugog otoka?
<http://www.zadarskilist.hr/clanci/26032014/tunelima-ispod-mora-od-zadra-do-dugog-otoka>

**PREDLAGANJE JAVNE
POLITIKE**

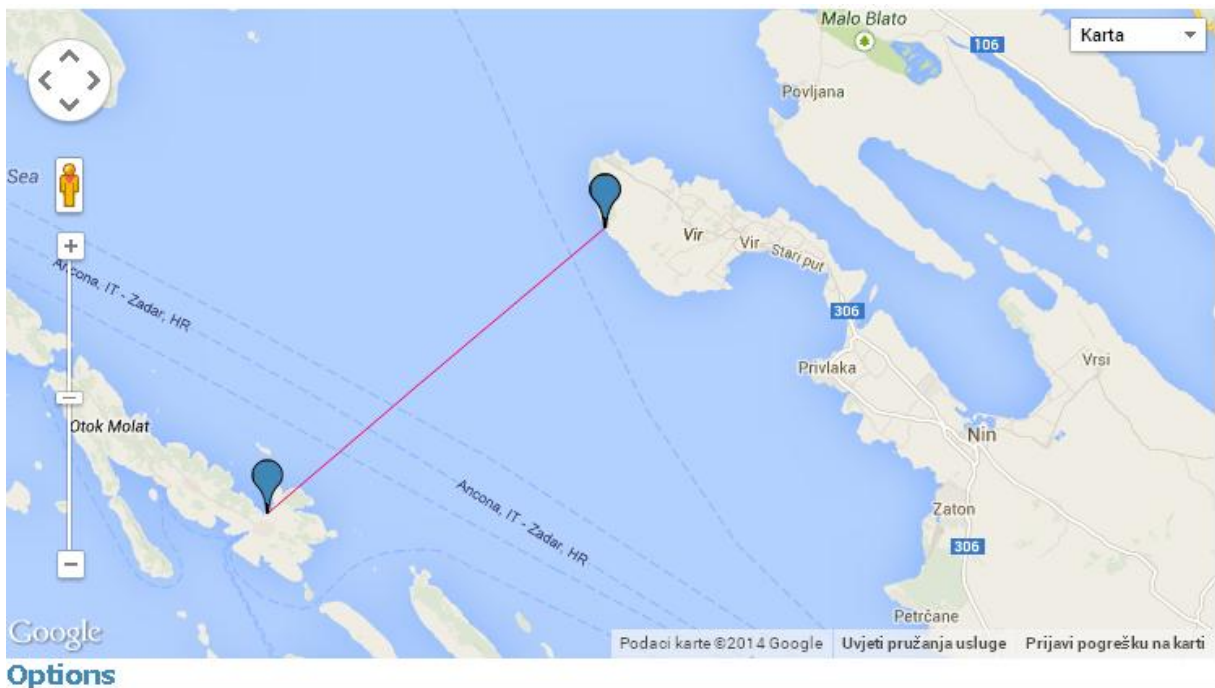
PREDLAGANJE JAVNE POLITIKE

Nakon što smo istražili alternativne politike utvrdili smo da je najbolje rješenje uvođenje novih trajektnih pristaništa na kopnu i povećanje međuotočnih veza.

Promatrajući kartu zadarskog arhipelaga s ucrtanim trajektnim linijama, začudila nas je činjenica da se jedine trajektne luke nalaze u Zadru i Biogradu.

Smatramo da se to treba promijeniti jer je prevelika udaljenost grada Zadra od pojedinih otoka kao što su Silba, Premuda, Ist i Molat što znatno utječe na brzinu putovanja, mogućnost uvođenja novih linija i cijenu putovanja. Primjerice trajekt prema tim otocima vozi 3-4 sata, a toliko je otprilike potrebno vremena da se dođe do Zagreba. Izmjerali smo udaljenost Zadar- Zagreb (193 km) i Zadar-Silba (52 km)

Utvdili smo da je najkraća poveznica tih otoka s kopnom otok Vir. Usporedili smo udaljenosti tih otoka s Virom i onih sa Zadrom

[Map Height : Small - Medium - Large - Full Screen]

Total Distance Miles km Nautical Miles Yards
 Autopan ?

Karta 1. Zračna udaljenost Vir- Molat

Zračna udaljenost Vir- Molat 14 km (9 nm)

Zračna udaljenost Zadar- Molat 35 km (19 nm)

Zračna udaljenost Vir- Silba – 28 km (15 nm)

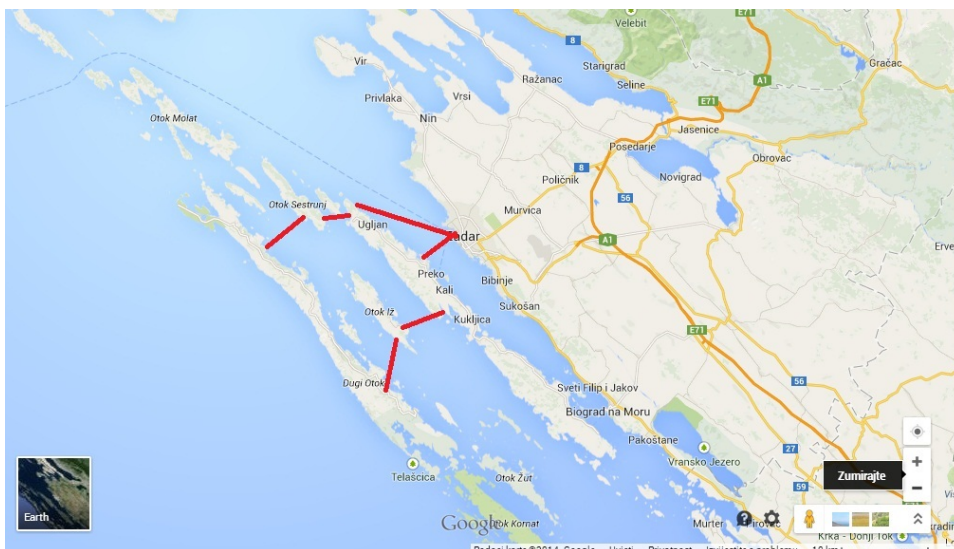
Zračna udaljenost Zadar- Silba-52 km (28 nm)

Zračna udaljenost Vir- Premuda- 33 km (17 nm)

Zračna udaljenost Zadar- Premuda- 52 km (28 nm)

Vidljivo je da su znatno kraće udaljenosti ovih otoka prema Viru, što zasigurno smanjuje dužinu putovanja i otvara mogućnost uvođenja više brodskih linija, ali i povezivanja kvarnerskih otoka. Naravno treba uzeti u obzir udaljenost Vira od Zadra, ali cestovni promet je još uvijek brži od pomorskog prometa.

Drugo što smatramo jako bitnim da bi se poboljšale prometne veze prema otocima jest uvođenje međuotočnih veza. Zasad ne postoje takve veze. Primjerice da bi se s Iža došlo na Olib prvo morate ići u Zadar. Budući da je otok Ugljan dobro povezan s kopnom, predlažemo da se na Ugljanu s južne strane naprave dva trajektna pristaništa koja će omogućiti brže povezivanje s ostalim otocima.

Karta 2. Moguće trajektno luke i nove brodske linije

Naša ideja je realna i odgovara sadašnjim mogućnostima. Razina vlasti koja bi mogla prihvatiti naš prijedlog je Zadarska županija i Grad Zadar

PLAN AKCIJE

PLAN AKCIJE

Nakon što smo utvrdili problem, istražili politike u lokalnoj zajednici, zapitali smo se što mi kao građani možemo učiniti, pa smo osmislili plan djelovanja pomoću kojeg ćemo ukazati na problem i pokušati predstaviti naša rješenja.

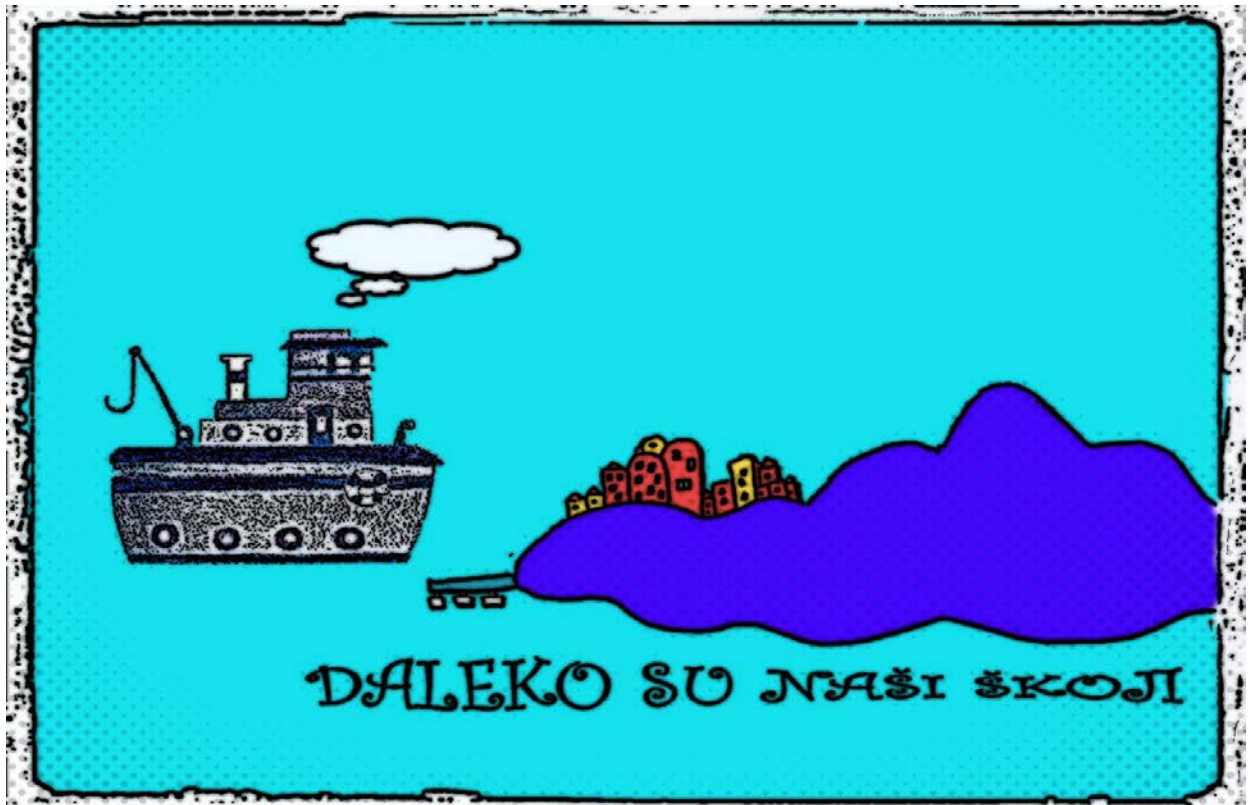
Naš plan djelovanja obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- Osmišljavanje slogana i promotivnog letka
- Upoznavanje učenika, učitelja i roditelja naše škole s našim projektom
- Predstavljanje našeg istraživanja Otočkom saboru
- Organizacija javne tribine
- Predstavljanje projekta predstavnicima vlasti
- Predstavljanje projekta otočkim školama
- Suradnja s otočkim školama kroz prezentaciju učeničkih radova na temu otok

Od planiranog je ostvareno:

Upoznavanje učenika i učitelja Škole s projektom na Županijskoj smotri koja je održana 28. Ožujka. Projekt smo predstavili i na stranicama škole. Organizirana je javna tribina na kojoj smo izložili rješenja, sve što smo dosad napravili i što nam je u planu. Događaj su popratile lokalne novine Zadarski list. Izradili smo promotivni letak, zvučni slogan te majice. Istraživanje i rješenja smo predstavili pročelnici Ureda za razvitak otoka i zaštitu okoliša kojoj smo uručili sažetak našeg rada. Pročelnica je pohvalila naš rad, a sažetak projekta nalazi se na službenim stranicama Grada Zadra. Prezentacijom rada htjeli smo pokazati da i mi učenici vidimo ovaj problem i smatramo da zajedničkim prijedlozima možemo obogatiti zajednicu u kojoj živimo

Promotivni letak i majice

Prisustvovali smo Skupštini Otočnog sabora održanoj 27.3.2014.

Predstavljanje projekta učenicima naše škole te ravnatelju 28.3.2014.

Javna tribina 6.5. 2014.

OŠ Šime Budinića, 23 000 ZADAR, Put Šimunova 4, Tel.: 023/305-435; Fax.: 023/309-010
e-mail: os-zadar-005@skole.t-com.hr; MB: 3141799; OIB: 83934515407; MBS: 060052701

Poštovani,

Učenici OŠ Šime Budinića pozivaju Vas na **javnu tribinu**

„ Daleko su naši škoji“

koja će se održati 6. svibnja (utorak) 2014. u Osnovnoj školi Šime Budinića s početkom u 13 sati u „ Plavom salonu“.

Na tribini će o problematici zadarskih otoka i potrebi boljeg prometnog povezivanja govoriti učenici OŠ Šime Budinića okupljeni u grupi Građanskog odgoja i obrazovanja.

Javna tribina je dio projekta učenika pod vodstvom mentorice prof. Nere Batine koji će nastupiti na Državnoj smotri projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja.

Mi mladi spremni smo aktivno se uključiti u rješavanje različitih problema svoje škole, grada ili zajednice. Predstavljanjem projekta i iznošenjem naših rješenja želimo pokazati da smo ozbiljno pristupili problemu te da se sa svojim prijedlozima možemo uključiti u rješavanje problema zajednice.

Pridružite nam se i saznajte kako mladi vide ovaj problem te kako nastoje poboljšati uvjete življenja na zadarskim otocima.

Radujemo se Vašem dolasku.

s osobitim poštovanjem!

Učenici Osnovne škole Šime Budinića

U Zadru, 25. travnja 2014.

zadar

U OŠ ŠIME BUDINIČA ● JAVNA TRIBINA UČENIKA O PROBLEMIMA OTOKA

DALEKO SU NAŠI ŠKOJI

Potrebno je više trajektnih luka i linija

Glavni problemi otoka su nezaposlenost, loša infrastruktura, prometna izoliranost, depopulacija i senilizacija. Došli smo do zaključka da na bolje prometno povezanim otocima dolazi do poboljšanja životnog standarda i povećanja broja stanovnika, kazao je David Ricov

Katina VRSALJKO
Snimio Fabio ŠIMIČEV

ZADAR ● »Daleko su naši škoi« naziv je projekta i javne tribine učenika OŠ Šime Budiniča koji su kroz istraživanje i zanimljiva rješenja

škoje poželjeli – približiti. Projekt su realizirali učenici Zara Bajlo, Natali Smirčić, Lota Festini, Marieta Galešić i David Ricov uz vodstvo Nere Batine, profesorice geografije i sociologije te voditeljice građanskog odjela.

Učenici su istraživali zadarske otoke kroz razne pisane izvore, novinarske članke, propise i dokumente. Razgovarali su s predstavnicima vlasti, Otočnog sabora, ravnateljima otočnih škola te napravili anketu s učenicima

Rekli su da je projekt podmorskih tunela dobar, no da im zasad izgleda kao znanstvena fantastika

u Salima, kao i otočanima koji pohađaju Pomorsku školu u Zadru.

– Glavni problemi otoka su nezaposlenost, loša infrastruktura, prometna izoliranost, depopulacija i senilizacija. Došli smo do zaključka da na bolje prometno povezanim otocima dolazi do poboljšanja životnog standarda i povećanja broja stanovnika. Na našem području posebno su izolirani najudaljeniji otoci, kao što su Silba, Olib, Molat, Premuda i Ist te njihovi stanovnici teško mogu koristiti sadržaje u Zadru. Želio bih podsjetiti na članak Ustava koji kaže da su otoci od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku pa se nadam da vlasti to neće zaboraviti,

O VIRU

Oni bi izgradili trajektnu luku na Viru te otočanima omogućili povlaštene cijene karata za trajekt i autobus do Zadra. A smatraju i da treba izgraditi još dvije trajektne luke na Ugljanu

kazao je David Ricov u svom dijelu prezentacije. Proučavali su postojeću

prometnu infrastrukturu, kao i moguća rješenja. Rekli su da je projekt podmorskih tunela dobar, no da im zasad izgleda kao znanstvena fantastika.

Dok se to ne ostvari ponudili su rješenja u obliku većeg broja trajektnih veza otoka sa kopnom, zatim uvođenja međuotočkih linija te izgradnje trajektnih luka. Na temelju izračuna udaljenosti, ustanovili su da je najkraća poveznica udaljenih otoka s kopnom otok Vir. Oni bi izgradili trajektnu luku na Viru te otočanima omogućili povlaštene cijene karata za trajekt i autobus do Zadra. A smatraju i da treba izgraditi još dvije trajektne luke na otoku Ugljanu.

Učenici dobro uočili glavne otočne probleme

Potrebno je više trajektnih luka i linija

Piše: Katina Vrsaljko

„Daleko su naši škoji“ naziv je projekta i javne tribine učenika OŠ Šime Budinića koji su kroz istraživanje i zanimljiva rješenja škoje poželjeli - približiti. Projekt su realizirali učenici Zara Bajlo, Natali Smirčić, Lota Festini, Marieta Galešić i David Ikić uz vodstvo Nere Batine, profesorice geografije i sociologije te voditeljice građanskog odjela.

Učenici su istraživali zadarske otoke kroz razne pisane izvore, novinarske članke, propise i dokumente. Razgovarali su s predstavnicima vlasti, Otočnog sabora, ravnateljima otočnih škola te napravili anketu s učenicima u Salima, kao i otočanima koji pohađaju Pomorsku školu u Zadru.

Foto: Fabio ŠIMIČEV

- Glavni problemi otoka su nezaposlenost, loša infrastruktura, prometna izoliranost, depopulacija i senilizacija. Došli smo do zaključka da na bolje prometno povezanim otocima dolazi do poboljšanja životnog standarda i povećanja broja stanovnika. Na našem području posebno su izolirani najudaljeniji otoci, kao što su Silba, Olib, Molat, Premuda i Ist te njihovi stanovnici teško mogu koristiti sadržaje u Zadru. Želio bih podsjetiti na članak Ustava koji kaže da su otoci od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku pa se nadam da vlasti to neće zaboraviti, kazao je David Ikić u svom dijelu prezentacije.

Proučavali su postojeću prometnu infrastrukturu, kao i moguća rješenja. Rekli su da je projekt podmorskih tunela dobar, no da im zasad izgleda kao znanstvena fantastika.

Dok se to ne ostvari ponudili su rješenja u obliku većeg broja trajektnih veza otoka sa kopnom, zatim uvođenja međuotočkih linija te izgradnje trajektnih luka. Na temelju izračuna udaljenosti, ustanovili su da je najkraća poveznica udaljenih otoka s kopnom otok Vir. Oni bi izgradili trajektnu luku na Viru te otočanima omogućili povlaštene cijene karata za trajekt i autobus do Zadra. A smatraju i da treba izgraditi još dvije trajektne luke na otoku Ugljanu.

Projekt " Daleko su naši škoji" predstavili smo pročelnici Ureda za razvitak otoka i zaštitu okoliša gospođi Andreji Barabi

- Mladi knjižničari
- Mladi povjesničari
- Mladi tehničari
- Novinarska sekcija
- Pomladak crvenog križa
- Rano učenje njemačkog jezika
- Školski list Čehuljica
- Veliki i mali zbor
- Vjeronaučna skupina
- Dramska grupa
- Građanski odgoj
- Astronomija
- Mladi kemičari
- Natjecanja
- Školski kurikulum
- Stručna vijeća
- Nastava informatike
- Projekti dan
- Udžbenici
- Školski list**
- Kolegijalna tijela**
- Natječaji**
- Projekti**
- GLOBE škola**
- Katalog informacija**
- Razredi**
- Video**
- Školski sportski klub**
- Bivše generacije**
- Kutak za učitelje**
- Školska ambulanta**
- Klub mladih tehničara**
- Stručna služba**
- Produženi boravak**

PROJEKT „DALEKO SU NAŠI ŠKOJI“

Projekt „Daleko su naši škoji“ je ovogodišnje istraživanje skupine Građanskog odgoja koju čine učenici Zara Bajlo, Natali Smirčić, Marieta Galešić, Lota Festini i David Ikić pod vodstvom profesorice Nere Batine. Temeljni problem koji su istraživali je prometna izoliranost zadarskih otoka. Shvatili su da ima premalo brodskih linija koje povezuju te otoke, posebice Silbu, Premudu, Ist i Molat, stoga su predložili da se uvedu češće trajektne linije. Kroz razgovore s nekim stanovnicima otoka primijetili su da mnogim ljudima izoliranost predstavlja goleme probleme. Mogućnosti školovanja ili zapošljavanja su otežane zbog prometne nepovezanosti. Također, na otocima je opskrba vodom loša, zdravstvena skrb je ograničena, stanovništvo se ne može uvijek opskrbiti potrebnim namirnicama, a neki sadržaji koje nudi grad Zadar su im nedostupni. Slabija dostupnost utječe i na turizam, što je jedna od glavnih gospodarskih grana otoka. Učenici skupine Građanskog odgoja izložili su svoje ideje i moguća rješenja svih problema koje nepovezanost otoka zadarskog arhipelaga uzrokuje na javnoj tribini koja se održala početkom svibnja u Plavom salonu. Svoj projekt su predstavili pročelnici za razvitak otokai zaštitu okoliša u Gradu Zadru Andreji Barabi. Nadamo se da će se planovi skupine Građanskog odgoja ubrzo ostvariti i želimo im mnogo uspjeha u budućim projektima!

Lota Festini 7.d

[Pošalji prijatelju](#)

Video

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

"Daleko su naši škoji"

Učenici OŠ Šime Budinića predstavili su 19. svibnja 2014. rezultate svog projekta na temu prometne izoliranosti zadarskih otoka, realiziranog u sklopu nastave Građanskog odgoja.

Učenici 7. i 8. razreda OŠ Šime Budinića-Zadar ove su godine, u sklopu Građanskog odgoja i uz mentorstvo profesorice geografije i sociologije, te voditeljice Građanskog odgoja u školi Nere Batine, za temu istraživanja i izrade projekta odabrali problematiku prometne izoliranosti zadarskih otoka. Naziv projekta je „Daleko su naši škoji“, a glavnu poruku koju su željeli poslati je – kako naše otoke ustvari –približiti.

Omogućiti lažan način istraživanja različitih navedenih izvora i pratiti ih u različitim razgovorima

Starije vijesti

18.11.2014. EUROPSKI TJEDAN ZA SMANJENJE OTPADA 2014.

18.11.2014. Javna rasprava o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o otocima

17.11.2014. Početak kampanje Zato što volim Zadar

03.10.2014. 2.Bodulski dan u Zadru

03.10.2014. Europski tjedan kretanja u Zadru

Izdvojeno

Strategija razvoja grada Zadra 2013.-2020.

Prostorno planiranje

Javni natječaji

Javna nabava

GIS - Geoinformacijski sustav Grada Zadra

Tražiti ste

Obavijesti i informacije

Glasnik Grada Zadra

Važni dokumenti

Čudne priče

S projektom „Daleko su naši škoji“, sudjelovali smo na međunarodnoj konferenciji *Izazovi u izgradnji zajednica - prijatelja djece* koja je trajala od 10. do 12. listopada u zadarskom hotelu Donat. Na konferenciji je sudjelovalo pedesetak znanstvenika i sveučilišnih profesora iz Nizozemske, Portugala, Poljske, Norveške, Bugarske, Ukrajine, Rusije i Hrvatske. Pojavili su se i predstavnici nekih odgojnih i obrazovnih institucija, Agencije za odgoj i obrazovanje te svi drugi koji na bilo koji način utječu na razvoj i izgradnju zajednica.

Jedna od ideja bila je zaštita dječjih prava, posebice pravo na obrazovanje i odgoj u najudaljenijim krajevima naših zajednica i u najranijoj životnoj dobi. Sudionicima konferencije objasnili smo problem izoliranosti otoka zadarskog područja te odgovorili na postavljena pitanja.

ŠTO SMO NAUČILI?

Radom na ovom projektu puno smo toga naučili. Naučili smo što je zajednica i kojim sve zajednicama pripadamo. Postali smo svjesniji i osjetljiviji na probleme u zajednici. Znamo tko je odgovaran za rješavanje nekih problema. Naučili smo što znači biti aktivan građanin te na koji način građani svoje prijedloge mogu predstaviti tijelima vlasti. Saznali smo što znači informiran građanin te na koji način građani mogu sve prijedloge predstaviti tijelima vlasti, pronalazili smo informacije, a po prvi put čitali i analizirali Ustav i pojedine zakone.

Predstavljanjem projekta i iznošenjem naših rješenja pokazali smo da smo ozbiljno pristupili problemu te da se mi, učenici možemo uključiti u rješavanje problema zajednice. Ideja za ovaj projekt javila se na radionicama Građanskog odgoja. Mnogi članovi naše skupine porijeklom su s otoka pa smo često ovu problematiku spominjali na našim susretima. Ovaj problem odabrali smo ponajviše zbog naših vršnjaka koji žive na otoku. Prilikom istraživanja postali smo svjesniji složenosti problema zadarskih otoka pa smo izdvojili najvažniji problem, prometnu izoliranost.

Zbog loše prometne povezanosti otoka sve više stanovništva se preseljava na kopno što se prvenstveno odnosi na mlađu populaciju koja ipak ne može zadovoljiti svoje egzistencijalne potrebe na otoku. Jedan od problema posebice starijih ljudi jest loša organizirana zdravstvena skrb koja iziskuje česta putovanja na kopno. Mladi koji odlaze na školovanje na kopno često tamo i ostaju. Na mnogim otocima osnovne škole su zatvorene jer na njima nema djece školske dobi. Proučavajući moguća rješenja smatramo da je projekt podmorskih tunela dobar no zasad izgleda kao znanstvena fantastika. S obzirom na sadašnje prilike idealno rješenje ovog problema je uvođenje međuotočkih linija te izgradnja novih trajektnih luka na kopnu. Na temelju izračuna udaljenosti, ustanovili smo da je najkraća poveznica udaljenih otoka s kopnom otok Vir. Stoga je potrebno izgraditi trajektnu luku na Viru te otočanima omogućiti povlaštene cijene karata za trajekt i autobus do Zadra. Povezivanje između otoka omogućit će dvije trajektne luke na otoku Ugljanu.

Predstavljanjem projekta i iznošenjem naših rješenja pokazali smo da smo ozbiljno pristupili problemu te da se mi, učenici možemo uključiti u rješavanje problema zajednice.